

7

P r o m e m o r i a

A KÖZÉRDEKELTSÉGEK FELÜGYELŐ HATÓSÁGA

anyagának tudományos feldolgozása tárgyában

A Magyar Közigazgatástudományi Intézet tudományos célkitűzése az, hogy a közigazgatás aktuális és minél centrálisabb kérdéseinek megoldásához végezzen olyan kutató munkát, amely a kérdés gyakorlati előbbrevitelének a feltétele, amely munkára azonban a közigazgatás sem szervekkel, sem munkafeltételekkel nem rendelkezik.

E kérdések közt a közüzemek problémája két szempontból szerepel. Az egyik a közüzemek jogi szervezeti formáinak megállapítása, akérdés törvényes rendezése tudniillik nem képzelhető a nélkül, hogy a közüzemek típusai megállapíthatóak, épügy, mint a kereskedelmi törvény a kereskedelmi társaságok típusait megállapítja. Ez a szükséges változatokat tartalmazná és bármely új üzem létesítésekor, az az egyik vagy a másik típusnak megfelelően állíttatnék fel, amiből nem csak a szervezet, hanem a hatáskör, üzleti elvek és az ellenőrzés tekintében irányadó rendelkezések is folynának.

II.

A másik kérdés, amellyel összefüggésben a közüzemi probléma vizsgálata szükséges az, amelyet legáltalánosabban úgy lehet megjelölni, hogy a közigazgatás és a közönség viszonya. A közigazgatás és a közönség érintkezésbbszárülete a helyhatóság. A Magyar Közigazgatástudományi Intézet már munkálatokat végzett egy járásban, amely 26 nagy és kisközségből áll. E kutatás eredményei még ebben az évben sajtó alá kerülnek. Az Intézet most ugyanezt a kutatást végzi az 56 magyar városra kiterjedően, tehát sokkal szélesebb és magasabbrendű témakörben. Tekintve a vezetőtisztviselők domináló befolyását a városi közigazgatás minőségére, a vizsgálat központjában a polgármester funkciója kell, hogy álljon. Ennek egy kényes és legkevésbé áttekinthető neme apolgármester szerepe és felőssége a közüzemek körül.

A közüzemeknek e két szempontból való vizsgálata, ami természetesen nem zárja ki azt, hogy munka közben egyéb szempontokra is ki ne terjeszkedjünk, feltételezi a községi és városi üzemeink tényeinek /: szervezet, bérek, történek, működés, tarifák, stb.:/ az ismeretét. Mindezek az adatok a városoktól maguktól beszerezhetők vagy összegyűjthetők, de ez sok

III.

munkával és sok költséggel járna. Legnagyobb részük azonban együtt van a KÖZÉRDEKELTSÉGEK FELÜGYELŐ HATÓSÁGA által eddig gyűjtött anyagban. Ha ezt feldolgozhatnók a jelzett célokra, ez igen nagy idő- és költségmegtakarítást jelentene és csak arra volna akkor szükség, hogy azokat a kiegészítéseket szerezzük be, amelyekre választ a meglévő anyagban nem találhatunk. Ha azonban az egész anyagot magunknak kellene összegyűjtenünk, arra nem volna elég az az egész évi 5.000 pengő, amit a pénzügyminiszter ur az Intézet számára biztosítani méltóztatott. Ha tehát az engedélyt nem kaphatnók meg, az azt jelentené, hogy a pénzügyminiszter ur az egyik kezével visszaveszi azt, amit a másikkal adott.

Nem hiszem, hogy az engedély megadásának a közzolgálat bármilyen kárát vallhatná, ellenben valószínűnek tartom, hogy olyan tudományos eredmények lesznek elérhetőek, amelyeket a közzolgálat és elsősorban a pénzügyminisztérium értékesíthetne. A munkának legbedsesebb eredménye azonban az volna, ha a pénzügyminiszter urat meggyőznék a Közigazgatástudományi Intézet kormányzati hasznáról.